

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

**Tisza István és a szabad-
elvű párt.**

Budapest, aug. 8. Az Ujság mai száma cikket közöl Tisza István gróftól, amelyben a szabadelvű párt egy csoportja által megindított mozgalommal foglalkozik és azt fejtegeti, hogy hatvan-hetes alapon létrejöhet az új pártalakulás, de ez nem teszi szükségessé, hogy kilépjenek a szabadelvű pártból.

**A honvédelmi miniszter egy
új rendelete.**

Budapest, aug. 8. Bihar honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint a honvédségnél az egyéves önkénteseknél és önként jelentkezőknél elég, ha írásbeli belépési nyilatkozatot adnak két tanu aláírásával. A belépési nyilatkozatot eddig a hatóságok állították ki, de minthogy ezek most e nyilatkozatok kiállítását megtagadták, a honvédelmi miniszter e rendeletével lehetővé teszi az önként jelentkezők belépését a hatóságok kikerülésével.

**Lányi minisztert meg-
választották.**

Liptóssentmiklós, aug. 8. A tegnapi választásnál Lányi Bertalan igazságügyi minisztert 33 szótöbbséggel ország-

gyűlési képviselővé választották. Lányi 1578 szavazatot kapott, míg tót nemzeti-ségi ellenjelöltjére, Stodola Emilre 1545 szavazat esett.

Az orosz forrongás.

Sortűs a sztrájkoló munkásokra.

Szent-Pétervár, aug. 8. Novorosz-szijszk mellett a sztrájkolók és a kozákok között összeütközés történt, melynek folyamán a kozákok sortűst adtak. Ötvenhárom sztrájkoló elesett, nyolcvankettő megsebesült. Sok zavargót letartóztattak.

Halálos ítéletek.

Varsó, aug. 8. A haditörvényszék Mesedlov közkatonát, aki a katonákkal kegyetlenül bánó Hurcyk ezredest megölte és Komorovszki huszéves munkást, aki egy rendőrt szurt agyon, halálra ítélte. Az ítéletet nyomban végrehajtották.

Nagy tüzvész.

Varsó, aug. 8. Kraszniárban, Kamiszin mellett, Szaratov kormányzóságban, nagy tüzvész pusztított, amely ötszáz házat és sok nagy szénraktárt elhamvasztott. Háromezer ember fedél nélkül maradt.

A háború.

A japán békefeltételek.

London, aug. 8. A Morning Postnak jelentik Portsmouthból: A japán béke-megbizottak kijelentették, hogy nem azért

jöttek Portsmouthba, hogy egynéhány millió font sterlingért alkudozzanak, vagy idejüket egy aránylag csekély értékű sziget átengedéseért pazarolják, hanem igenis azért, hogy megvessék az ázsiai kontinensen egy nagy japán birodalomnak az alapját. A japánok békefeltételei a következők volnának: A japán védnökség elismerése Korea felett; feltétlen főhatóság a koreai szorosban; Szahalin szigetének annektálása; Mandzsuria teljes kiürítése Oroszország részéről; a japán tenger mosta szibériai partvidék átengedése; Vladivosztok átadása és e kikötőnek semlegessé nyilvánítása. Szóval, a japán feltételek valóságos Monroe-doktrínát állítanak fel Japán részére. Az amerikai kormány állítólag hallgatagon beleegyezett ebbe a programba, amelyben az Unió korlátot lát a Kína ellen irányuló támadások ellenében, melynek feldarabolását megakadályozni óhajtja.

**Tóth Géza hagyatékát meg-
lopták.**

Budapest, aug. 8. Tóth Géza, az Adria tengerhajózási részvénytársaság volt igazgatója hagyatékának számbavételekor arra a felfedezésre jutottak, hogy a hagyatékából százezer korona értékű értékpapír eltűnt. Tóth Géza házában: gyermekek mellett egy fiatal káplán, Horák Ede dr. volt a nevelő, akiben a család nagyon megbizott és akinek ajánlatára egy házikápolnát is

„A TENGERPART“ TÁRCZÁJA.

Hét órákor találunk.

Irta: *Auguste Germain.*

Egy palota előcsarnokában. A rövid nadrágos, frakkos inas elébe siet az érkező vendégnek: Des Andelys grófnak, egy ifjú gavallérnak, aki éppen mostanában lett nagykorú s a vidékről került Párisba, az előkelő társaságba.

Des Andelys: Asztalhoz ültek már?

Az inas (észrevehető gunnyal): Nem, még nem, uram.

Des Andelys (megkönnyebbülten föllélegzik, aztán sietve leveti a felöltőjét és miután meggyőződött arról, hogy a keztyűje vakító fehére, belép a szalonba, melynek ajtaját az inas feltárta. Des Andelys belép s meglepetten néz körül): Hogyan? hát még senki sincs itt? (bepillant a szomszéd terembe, de hát az is üres). . . Talán tévedtem volna? . . . (A zsebében előhalászsza a meghívót). Nem, a kártyán világosan áll, hogy De la Tournelle báróné február 2-ára, esti 7 órára meghív ebédre. A ház a bárónéé, ma február másodikika van, e pillanatban pedig 7 óra van este . . . és a báróné nincs itt! de egy szál vendég sem, rajtam kívül. . . Csak nem én vagyok az egyetlen kinttett? . . . Milyen különös ez a pári-

si élet, az ember igazán lépten-nyomon zavarba jő. Teringettét, én meg hogy siettem! . . . Hm, Lilinek csakugyan igaza volt, amikor nem akart elbocsátani magától. Azt mondta, ráérek . . . én meg összepöröltem vele s így kénytelen leszek holnap valami ajándékkal megvigasztalni.

(Nagyokat sóhajtvá leül és vár. Hosszu idő mulik. Des Andelysnek bőséges alkalma nyílik megszámlálni, hogy a csillárban 32 villamos körte ég . . . Végre fölnyílik az ajtó és belép a háziasszony, De la Tournelle báróné, pompás toilletben, mélyen kivágott derékkal, tele ékszerekkel.)

A háziasszony: Hogyan, kedves gróf, hát ön már várakozik?

Des Andelys (nagyon ostobán): Igen, asszonyom . . . Természetesen . . .

— Kissé kikocsiztam a ligetbe s oly szép volt az idő, hogy elkéstem . . . Aztán mire felöltöztettek . . . Párisban nem pontosak az emberek . . .

— Óh, nem várok régóta . . . alig, hogy érkeztem . . .

— Ön igen szeretetreméltó . . . Hogy vannak a szülei?

(Beszélgetés. Ujabb idő mulik; az óra fényolcizat üt. Az inas új vendéget bocsát be.)

A háziasszony (eléje siet): Ah kedves tábornok!

A tábornok: Talán csak nem késtem el?

— Ó, nem, kedves tábornok . . . sőt el-
lenkezőleg: korán érkezett.

— A meghívás 7 órára szól.

— Igen; de hisz ön tudja . . . Párisban . . .

A tábornok: Künn voltam a ligetben s oly pompás volt az idő, hogy nem tudtam magam a visszatérésre elhatározni.

A háziasszony: A ligetben volt? nem láttam.

— A mellékutakon lovagoltam . . . ahol egyedül van az ember . . . Az egyetlen hely Párisban, ahol nem látunk és nem hallunk senkit, elragadó!

(Ismét nyílik az ajtó. Kedves, csinos házaspár érkezik.)

Az ifjú házaspár: Elkéstünk? ugy-e, nem tulságosan?

A háziasszony: Dehogy . . . Ma estére Deroy minsztert is meghívtam ebédre . . . és ugy látszik, ma épen kabinet-ülés van . . .

A tábornok: Sőt igen fontos ülés. Ökölcsepásokkal folyik a tanácskozás . . . Még sokára lesz vége.

A háziasszony: Szent Isten, ne rémítsen! Hány órára jutunk majd asztalhoz?

Des Andelys (sötéten, magában): Igen, hány órákor?

(Lassankint megtelik a terem. Urak és hölgyek, valamennyien estélyi öltözetben, rendezekkel, virágokkal diszitve, csoportokká verődnek össze.)

építették az erdőtarcsai villában. Egyre-másra lopások történtek a házban, de a tolvaj soha sem került meg. Mindenkit meggyanusítottak, csak természetesen *Horák* drt nem. Különösen sok ékszer veszett el. Eltűnt Tóth Géának egy értékes borostyánszopókája is, amely kedves emléke volt neki. Egy alkalommal az inas sétaközben az utcán találkozott a káplánnal és észrevette, hogy az eltűnt borostyánszopóka van a szájában. Az inas nyomban jelentést tett erről Tóth Géza özvegyének, akit igen kinosan érintett az inas megfigyelése, de elhatározta, hogy utánajár a dolgnak. Közben leltározta Tóth Géza-hagyatékát és konstataáltak a százezer koronás lopást. Ez a fölfedezés nagy megdöbbenést keltett a családban s egy ízben, míg a káplán a házikápolnában időzött, Tóthné feltörette a káplán kezításkáját, melyben megtalálták egy halomban az apránként eltűnt sok ékszer. Bebizonyult tehát, hogy *Horák* volt a házitolvaj és azt is megállapították, hogy az értékpapírokat is csak ő lophatta el, mert Tóth Géza halála idején egyedül ő volt a fiumei lakásban. Erre a család feljelentést tett *Horák* ellen a rendőrségnél. *Horák* azonban időközben megszökött. A rendőrség körözlevelet bocsátott ki ellene.

Értesülésünk szerint *Horák* Ede, 30 éves bölcsészeti és hittudományi tudor mintegy három év óta volt Tóth Adria-igazgató két legfiatalabb fiának nevelője. Horák igen képzett ember és emellett szabad gondolkozású pap volt. A Széll-féle választások alkalmával szabadelpártpárti ellenjelöltje volt egy nemzetiségi képviselőnek egy nyitramegyei kerületben. Fiumében a Tóth-családon és annak barátain kívül senkivel sem érintkezett, de azok a kevesen, akik ismerték, igen rokonszenves, szerény magaviseletű és szolid életmódu embernek mondják. A Tóth-családban betöltött nevelői állásától már július első felében megvált és

Les Andelys (egy sarokban): Pontban nyolcz óra van és — milyen csodálatos — egyetlen arczon sem vettem észre, hogy valaki éhes volna. Vajon csakugyan ebédre hívtak meg bennünket? Senki sem panaszkodik, senki sem ásit. Az ember azt hihetné, hogy mindenki jóllakottan jött ide... Elvégre holnap, vagy valamikor a késő jövőben mégis csak asztalhoz ülünk... remélem.

(Altalános mozgolódás, zümmögés, itt-ott kacaj. A teremben megjelenik egy erősen rizporozott hölgy, híres divatszépség. Belépésén meglátszik, hogy kötelességet teljesít, amikor utolsónak érkezett... feltűnést keltendő.)

A divatszépség (a háziasszony felé siet): Ó, báróné, kétségbeesett vagyok... bizonyára én vagyok az utolsó.

A háziasszony: Semmi esetre sem... éppen nem...

A divatszépség (meglepetten): Ah!... (bocsánatkérően): Már régen ttt lehettem volna, de a szabónóm elkésett.

A háziasszony: De hiszen erre a remek toilettére csakugyan érdemes volt egy kissé várakozni... elragadó!

A divatszépség: Boldoggá tesz, kedves barátom...

(Nyolcz óra tizenöt perc. — Inasok szétosztják a kis kártyalapokat, amelyek tudomására adják az uraknak, hogy melyik hölgynek kell a karjukat nyújtaniok. Egyik-másik férfi arcza elkedvetlenedik, mások az orrukát fintorgatják. A legyezők mögött itt-ott egy-egy ásitást fojt el valaki).

akkor Budapesten a *Fiumei Otthon*-ban vett lakást. Onnan több levelet irt az *Adria* egy főtisztviselőjéhez is, melyekben kéri, hogy vesse latba befolyását, hogy ő vagy a tengerészeti akadémiában hitoktatói vagy valamely jobb helybeli családnál nevelői álláshoz juthasson. Még fizetési igényeit is megírta egy levélben, 60 forint havi fizetést és 20 forint lakáspótlékot jelölve meg. Mindezek a körülmények ríktó ellentétben állanak a nagyarányú lopás hírével.

Királyi kitüntetések.

Budapest, aug. 8. A hivatalos lap jelentése szerint a király *Schober* Antal államvasuti igazgatónak a Szent István-rend kiskeresztjét és *Banovits* Kajetán államvasuti igazgatónak a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta nyugalmaztatásuk alkalmából.

Szörnyű halál.

Bossnabrod, aug. 8. *Dragics* Lukács gyógyszerári laboráns bengáliai tűzhöz való anyagot készített. Eközben cigarettájával véletlenül hozzáért a gyűlékony anyaghoz, mire az *felrobbant*. A szerencsétlen laboráns szörnyethalt.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hír.** *Lemaich* György lovag altábornagy a ma reggeli budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkezett és a Lloyd-szállóba szállt. — *Hegedüs* Sándor, volt kereskedelemügyi miniszter, ma este családjával Budapestről a gyorsvonaton ideérkezik és innen Velenczébe utazik üdülés céljából.

— **A kereskedelemügyi államtitkár Fiumében.** *Saterényi* József, ujonan kinevezett kereskedelemügyi államtitkár, mint megbízható forrásból értesülünk, e hét folyamán városunkba érkezik, hogy a kikötő berendezéséről és a szomszédos horvát kikötők állapotáról személyes meggyőződést szerezzen,

Egy vendég: Mikor vonulunk az ebédlőbe?

A másik: Már egy óra óta ott kellene lennünk.

A harmadik: Ez a divat nevetséges... Tizenegy órakor reggeliztem. A gyomrom már úgy háborog, mint az éhes embertömeg.

Des Andelys (álmodozva): Végre türelmetlenkedik már valaki! Ha elgondolom, hogy a vidéken a vendégek inkább két órával korábban jönnek...

A háziasszony (a vendégeihez): Szerencsétlen vagyok, hogy ilyen soká kell önöket megvárakoztatnom. De önök tudják, meghívtam a külügyminisztert... és a kabinet éppen ma tart ülést...

(E pillanatban inas siet a bárónéhoz és valamit sugva jelent.)

A háziasszony: En Istenem!...

A vendégek: Mi az? mi történt?

A háziasszony: A minisztérium megbukott... a külügyminiszter ma nem jöhet el.

A vendégek: Ezért kellett háromnegyed kilencz óráig várnunk? most aztán olyan ebédet kapunk, amely senkinek sem kell...

Des Andelys (bölcs megnyugvással): Tehát megismertem az előkelő társaság ebédjét... a jövőben sonkás kenyeret hozok magammal, ha ismét lakomára leszek hivatalos.

(Asztalhoz ülnek. — Az ebéd annyira elszült, hogy élvezhetetlen.)

— **Hivatalos körut.** *Sélley* Sándor miniszteri tanácsos, *Lévay* Lajos dr. kivándorlási kormánybiztos, *Gonda* Béla miniszteri tanácsos és *Pulszky* Garibaldi, a magyar államvasutak zágrábi üzletvezetője, a ma reggeli budapesti gyorsvonattal városunkba érkeztek. *Solymásy* Oszkár hajózási főfőtűgyelő pedig Velenczéből érkezett ide. A nevezettek ma délután három órakor az *Előre* révhatósági gőzösön hivatalos körutra indultak Czirkenicza és Novi horvát kikötőkbe.

— **Tengerésznövendékek tanulmányutja.** Távirati jelentés szerint a *Franz Josef I.* hadihajó a fiumei haditengerészeti akadémia növendékeivel szombaton Korfuba érkezett. A hajón semmi baj.

— **Zarándoklat Páduába.** E hó 28-dikán zarándoklat indul Fiuméből Páduába, Szent Antal templomába. Az indulás délután 4 órakor történik. A zarándokok egy órával előbb a kapuczinusok templomában fognak összegyűlni. Az utazás hajón történik Velenczébe. Onnan másnap reggel a zarándokokat különvonat fogja Páduába szállítani, ahonnan délután egy órakor ismét visszautaznak Velenczébe. Mindkét városban a templomokat és főbb látványokat fogják megtekinteni. Este 9 órakor a zarándokok hajóra szállnak és szerdán reggel Fiuméba térnek vissza. Az utazás teljes ára a II. osztályon 14 és a III. osztályon 10 korona. Az ágyért a hajón külön egy korona fizetendő. A hajón a zarándokok ételt és italt kaphatnak. Az utazáson való részvételre augusztus 15-éig lehet jelentkezni a plébánia-hivatalban (San Bernardino-utca 1. sz.)

— **Gyászrovat.** A tragikus véget ért *Balázs* Lajos államvasuti raktárnok temetése ma délután hat órakor ment végbe a cosalai temető halottas kápolnájából. Az elhunyt kartársai, a magyar államvasuti altisztek, valamint a *Fiumei Magyar Kör*, melynek az elhunyt több éven át tagja volt, szép koszorút helyeztek koporsójára. A temetésen nagy számban jelentek meg kartársai, barátai és ismerősei és képviselve volt a *Fiumei Magyar Kör* is.

Rodnik Ferencz, a helybeli magyar királyi postahivatal gyakornoka, tegnapelőtt 18 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délelőtt kilencz órakor ment végbe nagy részvétellel. A posta tisztikara díszes koszorút helyezett az elhunyt koporsójára és testületileg vett részt a temetésen.

— **Iskolák megnyitása.** A beiratások a városi és a plassei, cosalai és drenovai alközségi fiu- és leányiskolákban szeptember 1., 2. és 3. napján délelőtt 9 órától 12-ig lesznek. A pót- és felvételi vizsgákat augusztus 31-dikén délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig fogják megtartani. Az előadások hétfőn, szeptember 4-én délelőtt 8 órakor fognak kezdődni.

— **Pályázatok.** A hivatalos lap pályázatot hirdet a közös hadügyminisztérium haditengerészeti osztályánál betöltendő *tengerészeti irtóki* és a pólai hadiszergyárnál betöltendő másodosztályu *tengerészeti szolgál* állásra. A kellően felszerelt pályázati kérvények az előbbire augusztus 15-éig, az utóbbira szeptember 15-éig nyújtandók be a közös hadügyminisztérium haditengerészeti osztályához Bécsbe.

— **Éjjeli kirándulás a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság *Táttra* nevű új szalongozósével csütörtökön, e hó 10-én kedvező időben *éjjeli kirándulást* rendez a Quarnerón. A *Táttra* gőzös Fiuméből este 8 órakor indul el és Abbáziából Lovrana és Moschienizze felé haladva, átszeli a Quarnerót és azután Volosca felé veszi útját, visszatérve Fiuméba, a hová körülbelül éjfélkor érkezik meg. A kirándulás alatt a hajón a városi zenekar egy része fog játszani. A gőzösön buffet-szolgálat is lesz. Menetár személyenként 2 korona.

— **Ellopott ékszerek.** Abbáziában a napokban nagy ékszerlopás történt. Ismeretlen tolvajok behatoltak a *Wener Heim* szálló egyik szobájába, ahol *Jordan* gazdag buda-

pesti kereskedő neje lakik és különböző ékszereket emeltek el. A lopott holmi értéke meghaladja a 2800 koronát. A vamerő tolvajokat erélyesen nyomozzák, de mindeddig siker nélkül.

Vonatösszeütközések meggátolása. Néhány nap előtt *Haberle* János pólai arzenálmesterjelölt és egy *Rottenbacher* Rikárd nevű ifjú Pólából Bécsbe utaztak, hogy a szabadalmi bizottságnak egy általuk feltalált, a vonatösszeütközést meggátoló szerkezetet mutassanak be. Ez a szerkezet a két szemközti jövő vonatnak már néhány kilométernyi távolságra jelzi a veszedelmet. A találmány alapgondolata Rottenbachertől ered, míg *Haberle* a szerkezet megjavításának és tökéletesítésének érdeme. A szabadalmi bizottság igazgatója jónak találta a találmányt, megdicsérte a feltalálót és azt tanácsolta nekik, hogy a szerkezetre az egész világra szabadalmat kérjenek, amit a feltalálók meg is tettek, letétbe helyezve az előírt kaucziót. Nemsokára a szerkezetet egy szakbizottságnak fogják bemutatni, a szükséges kísérletek megtétele végett.

Magyar Jogvédő-Egyesület Amerikában. Az ígértföldének tartott Amerikában, különösen pedig Pennsylvaniában a munkaadó trösztök lelketlen kapzsúsága miatt évente száz meg száz honfitársunk vesztí borzalmas módon az életét s megszámlálhatatlanul sokan válnak közülük örökre munkaképtelenné. Az amerikai magyarok most a magyar munkások s a szerencsétlenül járt honfitársak, valamint özvegyeik és gyermekeik érdekének megvédelmezésére egy *Jogvédő-Egyesület*-et szándékoznak alapítani. E *Jogvédő-Egyesület* ingyenes tanácsos és jogi védelemmel látja el a hozzáfutókat s minden utat és módot fölhasználna arra, hogy Amerikába szakadt vereink minden néven nevezendő érdekei kellő jogvédelemben részesüljenek a trösztök hatalmával és befolyásával szemben. A *Jogvédő-Egyesület* dolgában a szervezésre kiküldött bizottság az amerikai magyarsághoz fölhívást intézett, elmondva azokat az okokat, a melyek föltétlenül szükségessé teszik az egyesület megalapítását. A fölhívás szomorú világot vet a Pennsylvániában uralkodó munkásviszonyokra, s a maga szörnyű valóságában írja le népünk helyzetét. A felhívást *Tomsányi* József id. elnök és *Roth* Ignác id. jegyző bocsátották ki. A szervező-bizottság tagjai: *Kalassay* Sándor ev. ref. lelkész, *Harsányi* Sándor ev. ref. lelkész, *Benes* János, *Kupka* András, *Mihály* János, *Ranki* Bertalan.

Az utlevélügyek elintézése. A belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki az összes fősolgabírákhoz és rendőrkapitányokhoz, melyekben meghagyja, hogy az utlevélügyekben hozzájuk intézett megkeresések soronkívül fogantatandók. A belügyminiszter ugy tapasztalta, hogy az utlevélügyek s különösen a külföldi képviselőtestületi hatóságok által az utlevelet kiállító hatósághoz áttett kérvények feltűnően hosszú idő alatt, sőt többszöri sürgetés dacára sem nyernek elintézészt, minél fogva szoros alkalmazkodás végett felhívja a hatóságokat, hogy ily kérvények soronkívül intéztessenek el.

A gyorsvonatok megállítása Dugaresa állomáson. A magyar kir. államasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy a budapest—fümei vonalon közlekedő összes gyorsvonatokat ez évi augusztus hó 5-étől Dugaresa állomáson utasok fel- és leszállása céljából feltételeesen megállítják. A Fiuméből délelőtt 8 óra 20 perczkor Budapest felé induló gyorsvonat délután 12 óra 57 perczkor, a Fiuméből este 8 órakor induló gyorsvonat éjjel 12 óra 30 perczkor, a Budapestről délelőtt 8 órakor induló gyorsvonat délután 3 óra 34 perczkor, a Budapestről este 6 óra 50 perczkor induló gyorsvonat pedig éjjel 2 óra 52 perczkor érkezik Dugaresa állomásra.

Egy matróz halála. A Pólában horgonyzó *Albatros* hadihajón ma reggel konstataáltak, hogy *Scare* János gépmatróz hiányzik. Az ügyeletes tiszt jelentést tett erről a hajó parancsnokának, aki elrendelte, hogy az eltűntet keressék. Keresésközben a matróz sap-

káját a hajó faránál találták meg, a mi arra engedett következtetni, hogy *Scare* a tengerbe esett. A keresésre hívott buvárok meg is találták a gépmatróz holttestét az *Aurora* hajó alatt a tenger fenekén. A hullát a tengerészeti kórház halottaskamrájába szállították. *Scare* tegnapelőtt több bajtársával a városban mulatott és este kilencz órakor tért vissza a hajóra. Nincs kizárva, hogy mámoros állapotban elbukott a köztetben és a tengerbe esett.

Tégla esett a fejére. Tegnap délelőtt 10 óra felé *Derencsinovics* János, 30 éves kömüvesre, aki Szusákon a Ruzics-féle ház építésénél dolgozik, jelentékeny magasságból egy téglát esett és a fején súlyosan megsebesítette. A szerencsétlenül járt kömüvest *Bacich* Miklós rendőrorvos részesítette első segélyben és elrendelte, hogy szállítsák be a városi kórházba. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

Meghiusult szökés. *Lyubanovics* Mirkó zenggi illetőségű 17 éves és *Garbó* Nándor fümei illetőségű 19 éves csavargókat a helybeli törvényszék tegnap lopás miatt hat hónapi fogházra ítélte. Az ítélet kihirdetése után egy fogházor a két tolvajt a Castel-ut 3. száma alatt levő fogházba kísérte. Midőn a fogház kapujához értek, *Lyubanovics* Mirkó hirtelen futásnak eredt és csakhamar eltűnt szem elől. A rendőrség rögtön intézkedett a szökevény elfogatása iránt és egy titkosrendőr a tolvajt el is fogta és bekísérte a börtönbe.

Kábelrontó czethal. Az alaszka felészigetén, Valdez és Sitka között, nemrégiben tengeralatti kábelösszeköttetést létesítettek, amely körülbelül egy hónapig teljesen kitogástalanul funkcionált, pár héttel ezelőtt azonban egyszerre fölmondta a szolgálatot. A szorgos vizsgálat kiderítette, hogy a zavar okának Sitkától mintegy 15 kilométer távolságnyra kell lennie. A kábeltársulat rögtön kiküldte javítóhajóját a helyre, amely utközben egy bizonyos területen fölszedte a sodronyokat, hogy a hiba javítható legyen. Egyszerre aztán a fölventott kábelvezetékekkel egy hatalmas czethalnak körülbelül ötven láb hosszú holtteste is felszínre került. A tengeri szörny holtteste már feloszlóban volt és erősen bele volt bonyolódva a kábelsodronyba. Valószínű, hogy préda-keresés közben akadt bele fogaival a kábelbe, amely vergődés közben ráhurokolódott testére és nem engedte többé szabadulni. A belső vezeték rézsodronyait a hatalmas állat vergődése eltördelte, de az erős külső boríték kiállta a próbát és a czethal ott pusztult el a hurokban. A megrongált kábelt már kijavították.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar vasutak forgalma 1905 első felében. A kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint a magyar vasutak átlagos üzemmossza a folyó év június havában 18,253,5 kilométer volt, szemben 18,14,4 kilométerrel az előző év hasonló havában. Ezen a hálózaton 1905. év június havában 6.892.341 személy és 3,182.622 tonna áru került szállításra. A bevételek ezek után 23,550.801 koronát tettek, szemben 23,225.575 koronával az előző év hasonló havában. Az emelkedés kilométerenkint 0,8 százalékra rug. A folyó év első felében a magyar vasutakon összesen 39,240.377 személy és 19,357.276 tonna áru szállított, a bevételek pedig 143,450.394 koronára ruktak, szemben 138,517.593 koronával a múlt év hasonló szakában. Az emelkedés kilométerenkint 2,8 százalék. A magyar vasutak üzleti eredményei a tolyó év első felében csak a magyar kir. államasutaknál és a déli vasutnál jobbak a múlt év hasonló időszakához képest. A többi fővasutnál kedvezőtlenebbek a tavalyi félévi kimutatásoknál.

Magyarország és Ausztria belső forgalma júniusban. Most jelent meg az osztrák hivatalos kimutatás Magyarország és Ausztria belső kereskedelmi forgalmáról június hónapban. Júniusban az érmeforgalmat kivéve

Magyarországból 75,9 millió korona értékű árut importáltak Ausztriába, még pedig 617,000 darabot 3,5 millió métermázsa súlyban, ellenben kivittek 75 millió korona értékben 83,000 darabot 2 millió métermázsa súlyban. Az év első hat hónapjában Magyarországból kivittek 415,2 millió értékű árut, vagyis 56,3 millió koronával kevesebbet, mint tavaly, ellenben kivittek Magyarországra 446,3 millió korona értékű árut, még pedig 10,5 millió koronával kevesebbet, mint a múlt évben. Mennyiség szerint a behozatal Ausztriába 18,9 millió métermázsa, 497,000 darab. A két ország forgalmának kereskedelmi mérlege ideiglenes számítás szerint Ausztria javára zárul 31,1 millió koronával, holott a múlt évben 147 millióval kevesebbet szállított Ausztria nekünk, mint amennyit tőlünk vásárolt.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

De la Ville szálloda. Majosadalebics Konstantinápoly. — Roxer D. Zágráb. — Alberti Sándor Debreczen. — Morgos H. Sukovics. — Duhti Máté Szabadka. — Schviglin J. dr. Zágráb. — Manoskovitz J. Bukarest. — Grossz Samu Galgócz. — Golobit Pál Kaposvár.

Hungária szálloda. Schönmann K. Prága. — Koch József Bécs. — Spivio M. Zengg. — Kiss Lajos Győr. — Milovics K. Belgrád. — Weingertner V. Bécs.

Quarnero szálloda. Lónyay Elek Debreczen. — Kozánek Károly dr. Kyjov. — Lindova Vanda Prága. — Vavrovsky Mór Horn. — Obradovics Mandics Josipdol. — Gaspics Iván Spalató. — Slavics Helén Zágráb. — Lipschitz Simon Német-Keresztur.

Kikötők forgalma.

Erkezett:

Augusztus 7-én.

Ercole, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 121, kapitány Colessa, Metkovichből. Matlekovits, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1249, kapitány Adamich, Bordeauxból.

Indult:

Augusztus 7-én.

Marianne, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2337, kapitány Martinolich, Triesztbe. Kassa, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 981, kapitány Lucanovich, Valenciába. Castore, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1132, kapitány Nasse, Szmirnába.

Augusztus 8-án.

Medea, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1112, kapitány Mandich, Batumba. Tabor, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1323, kapitány Oneto, Marseilleba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Árpád augusztus 7-én Marseilleba Fiuméből. Matlekovits augusztus 8-án Fiuméba Londonból. Széll Kálmán augusztus 7-én Cardiffba Rotterdamból.

Indult:

Stefánia augusztus 8-án Fiuméből Palermóba. Baross augusztus 7-én Valenciából Glasgovba, Lederer Sándor augusztus 7-én Nápolyból Genuába. Mátyás király augusztus 7-én Barcelonából Messinába. Szápáry augusztus 7-én Maltából Messinába. Zrinyi augusztus 7-én Bariból Triesztbe. Széll Kálmán augusztus 7-én elhaladt Gibraltárnál Velence felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Varieté a Susák-szállóban.

Naponta nagy előadások válogatott művészek által.

Waldegg Malvina
 Burg Róza és Henrik
 Rositta Róza
 Belduzza Mária
 Les Bondys
 The Two Joe
 Hermanas de Castilla
 Schmitt Betty
 Stein Hermann
 Esténként két bohózat.
 Kezdeté 8 1/2 órákor
 Minél számosabb látogatást kér
 az igazgatóság.

Kisasszony

ki olaszul, magyarul, horvátul és németül beszél, elárusítónőnek,

Schwarz és Gerő cégnél felvétetik.

Ugyanott egy fiu, ki olaszul és magyarul, vagy olaszul és németül beszél, tanulónak felvétetik.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJJCZÁR.

Bazár „Al Buon Mercato“ R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

A legjobb bevásárlási forrás.
 NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tárnyak és utazási cikkekben.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő

táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Legújabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajczár,
Zefir, divatos mintákban	16 "
Percall, elegáns szinezéssel	16 "
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	20 "
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	48 "
Pongées tiszta selyem, modern rajzzal, 1-a minőség	88 "
Crepon, gyapjuból nagy választék	17 "

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. FIUME, CORSO II. TELEFON.

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérneműk, gyapotkelmék, selymek, keztyűk, szörmék, esernyők stb.

A egzszebb és leghasznosabb ajándékok. Nagy raktár: Alpaca és Chinaezüstökben és Lámpákban.

karlsbádi és francia porcellán és üveg készletekben.

Mindennemű üvegtáblák, tükrök és képek, legolcsóbb árak mellett.

Jacques Weiss veje: WEISS SALAMON-nál. FIUME. Az Adria-palotával szemben.

Könyvnyomdai műintézet

Tipografia artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
 TELEFON 224.

← SZÁLLIT →

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

← ESEGUISCHE →

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.